

AIRPORT-RELATED SPATIAL DEVELOPMENT – GLOBAL TENDENCIES AND KATOWICE AIRPORT AREA PERSPECTIVES

Michał STANGEL*

* Dr. Ing. Arch.; Faculty of Architecture, Silesian University of Technology, ul. Akademicka 7, 44-100 Gliwice, Poland
E-mail address: michal.stangel@polsl.pl

Received: 5.01.2011; Revised: 7.02.2011; Accepted: 31.03.2011

Abstract

The intensive airport-related area development is a new spatial phenomenon worldwide. The growth of air transportation and airports in Poland in the last few years is related to the economic development and progress towards contemporary standards, and was catalyzed after Poland joined the European Union in 2004, which resulted in an intensification of international contacts. Over the last years there have been several investments in airport infrastructure in the country, and new airports have been planned. Along with the growth of airports importance, airport-related commercial and spatial development takes place both in the immediate surroundings of the airport, as well as further located sites linked to the airport by good transportation infrastructure. The passenger terminal becomes surrounded by a range of additional functions, such as commerce, dining, specialized services, conference centers, hotels, as well as zones of commercial activity. As a consequence airport zones attract urban central functions, and the process is described by several researchers as the emergence of “airport cities”. These spatial phenomena can be described on various levels and scales. The paper presents the theoretical context, and discusses the cases of airport areas in Warsaw and Katowice.

Streszczenie

Intensywne zagospodarowanie stref okołolotniskowych jest nowym zjawiskiem przestrzennym na świecie. W Polsce rozwój lotnictwa i portów lotniczych w ostatnich latach związany jest z globalnymi trendami, nadrobieniem zaległości cywilizacyjnych i intensyfikacją kontaktów z odległymi częściami Europy i Świata, zintensyfikowanymi zwłaszcza po wejściu Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku. Prognozowany jest dalszy intensywny wzrost lotnictwa w Polsce co najmniej do roku 2030, a w związku z tym rozpoczęte i planowane jest szereg inwestycji związanych zarówno bezpośrednio z infrastrukturą lotnisk (tzw. strefa „airside”, obejmująca drogi startowe, płyty kołowania, budynki terminali itp.), jak i ze strefą „landside” (parkingi wielopoziomowe, hotele, itp.). Wraz ze wzrostem ilości przewożonych pasażerów i ładunków terminal pasażerski obrasta szeregiem dodatkowych funkcji. W największych portach lotniczych są to już nie tylko sklepy wolnocłowe i gastronomia, ale wyspecjalizowane usługi, centra konferencyjne, hotele, a także strefy aktywności gospodarczej. Wielu badaczy uważa, że w konsekwencji strefy okołolotniskowe przyciągają funkcje tradycyjnie zarezerwowane dla centrów miast, a w procesie funkcjonalnej i przestrzennej ewolucji terminalu pasażerskiego powstają nowe zespoły urbanistyczne i nowy typ przestrzeni miejskiej, określane jako „airport city”. Rozwój ten rozpatrywać można na różnych poziomach i w różnych skalach. Artykuł prezentuje globalny kontekst zagadnienia, oraz studia przypadków planowanego rozwoju stref okołolotniskowych przy lotnisku Chopina w Warszawie, oraz przy lotnisku Katowice w Pyrzowicach.

Keywords: Urban design; Urban planning; Airport-related development; Airport city; Airport region; Aerotropolis; Katowice airport; Silesia.